

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2022. november 17.*

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Bevándorlási politika – 2003/86/EK irányelv – A 2. cikk f) pontja – A 10. cikk (3) bekezdésének a) pontja – A »kísérő nélküli kiskorú« fogalma – Családegyesítési jog – A tagállam területére való belépése időpontjában házas kiskorú menekült – Gyermekeházasság, amelyet e tagállam nem ismer el – Az e tagállamban jogszerűen tartózkodó házastárssal való együttélés”

A C-230/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) a Bírósághoz 2021. április 9-én érkezett, 2021. április 6-i határozatával terjesztett elő az

X, a saját nevében, valamint kiskorú gyermekei, Y és Z törvényes képviselőjeként eljárva,

és

a **Belgische Staat**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Jürimäe tanácselnök, M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen (előadó) és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. március 31-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a saját nevében, valamint kiskorú gyermekei, Y és Z törvényes képviselőjeként eljáró X képviseletében J. Schellemans, K. Verhaegen és K. Verstrepen advocaten,
- a belga kormány képviseletében M. Jacobs, C. Pochet és M. Van Regemorter, meghatalmazotti minőségben, segítők: D. Matray, S. Matray avocats és S. Van Rompaey advocaat,

* Az eljárás nyelve: holland.

– az Európai Bizottság képviselőjében C. Cattabriga és S. Noë, meghatalmazotti minőségben, a főtanácsnok indítványának a 2022. június 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (HL 2003. L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.) 2. cikke f) pontjának és 10. cikke (3) bekezdése a) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a saját nevében, valamint kiskorú gyermekei, Y és Z törvényes képviselőjeként eljáró X és a Belgische Staat (belga állam) között annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy elutasították a lányával való családegyesítés céljából benyújtott vízumkérelmét, valamint az Y és Z tekintetében benyújtott humanitárius célú vízumra vonatkozó kérelmeit.

Jogi háttér

A 2003/86 irányelv

- 3 A 2003/86 irányelv (2) és (8) preambulumbekzdése a következőket mondja ki:
„(2) A családegyesítéssel kapcsolatos intézkedéseket a több nemzetközi jogi okmányban megállapított, a család védelmére és a családi élet tiszteletben tartására irányuló kötelezettségnek megfelelően kell elfogadni. Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és betartja különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 8. cikkében és az Európai Unió alapjogi chartájában elismert elveket.
[...]
(8) Különös figyelmet kell fordítani a menekültek helyzetére, a tekintetben, hogy milyen okok miatt kellett országukat elhagyniuk, és milyen okok akadályozták meg azt, hogy ott rendes családi életet éljenek. Ezért előnyösebb feltételeket kell megállapítani családegyesítési joguk gyakorlására.”

- 4 Ezen irányelv 1. cikkének szövege a következő:

„Ezen irányelv célja a családegyesítési jognak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országok állampolgárai által történő gyakorlása feltételeinek meghatározása.”

- 5 Az említett irányelv 2. cikkének f) pontja a következőképpen határozza meg a „kísérő nélküli kiskorút”:

„egy harmadik ország olyan állampolgárai, vagy olyan hontalanok, akik tizennyolcadik életévüket még nem töltötték be, és akik a tagállam területére a jog vagy a szokás alapján felelős felnőtt kísérete nélkül

érkeznek, mindaddig, amíg ilyen személy tényleges felügyelete alá nem kerülnek, továbbá azok a kiskorúak, akiket a tagállam területére való beutazásuk után hagytak kíséret nélkül.”

6 Ugyanezen irányelv 4. cikkének (1), (2) és (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok – ezen irányelv alapján és a IV. fejezetben, valamint a 16. cikkben megállapított feltételeknek való megfelelésre is figyelemmel – a következő családtagok beutazását és tartózkodását engedélyezik:

- a) a családegyesítő házastársa;
- b) a családegyesítő és házastársa kiskorú gyermekei, beleértve azokat a gyermekeket is, akiket vagy az érintett tagállam illetékes hatóságai által hozott határozattal, vagy az illető tagállam nemzetközi kötelezettségei miatt automatikusan végrehajtható határozattal, vagy olyan határozattal összhangban fogadtak örökbe, amelyet a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban el kell ismerni;
- c) a családegyesítő kiskorú gyermekei, beleértve örökbe fogadott gyermekeit is, ha a családegyesítő szülői felügyeleti joggal rendelkezik, és a kiskorú gyermekek az ő eltartottjai. A tagállamok engedélyezhetik az olyan gyermekekkel kapcsolatos családegyesítést, akik felett a szülői felügyeleti jogot megosztották, feltéve hogy ebbe a szülői felügyeleti jogot gyakorló másik fél beleegyezett;
- d) házastárs kiskorú gyermekei, beleértve örökbe fogadott gyermekeit is, ha a házastárs szülői felügyeleti joggal rendelkezik, és a kiskorú gyermekek az ő eltartottjai. A tagállamok engedélyezhetik az olyan gyermekekkel kapcsolatos családegyesítést, akik felett a szülői felügyeleti jogot megosztották, feltéve, hogy ebbe a szülői felügyeleti jogot gyakorló másik fél beleegyezett.

Az e cikkben említett kiskorú gyermekek életkora nem haladhatja meg az érintett tagállam joga által megállapított nagykorúsági életkort, és nem lehetnek házások.

Ettől eltérve, amennyiben a gyermek a 12. életévét betöltötte, és családja többi tagjától függetlenül érkezik, a tagállam – a beutazásnak és tartózkodásnak az ezen irányelv szerinti engedélyezése előtt – ellenőrizheti, hogy a gyermek megfelel-e az ezen irányelv végrehajtásának időpontjában hatályos jogszabályokban előírt beilleszkedési feltételnek.

(2) A tagállamok – ezen irányelv értelmében és a IV. fejezetben megállapított feltételeknek való megfelelésre is figyelemmel – törvény vagy rendelet útján a következő családtagok beutazását és tartózkodását engedélyezhetik:

- a) a családegyesítő vagy házastársa első fokú egyenes ági felmenő rokonai, amennyiben az ő eltartottjai, és a származás szerinti országban nem részesülnek megfelelő családi támogatásban;

[...]

(5) A jobb beilleszkedés biztosítása és a kényszerházasságok megelőzése érdekében, a tagállamok a családegyesítő és házastársa számára minimális életkor, de legfeljebb a 21. életév betöltését írhatják elő a házastársnak a családegyesítővel való egyesülése előtt.”

7 A 2003/86 irányelv 5. cikkének (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A kérelem elbírálása során a tagállamok megfelelő figyelmet fordítanak a kiskorú gyermekek érdekeire [helyesen: mindenek felett álló érdekeire].”

8 Ezen irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„Ha a menekült kísérő nélküli kiskorú, a tagállamok:

a) családegyesítési célból a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontjában megállapított feltételek alkalmazása nélkül engedélyezik a kiskorú első fokú, egyenes ági felmenő rokonainak beutazását és tartózkodását”.

A „Dublin III” rendelet

9 Egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o. a továbbiakban: „Dublin III” rendelet) 2. cikkének g) pontja az alábbi fogalom meghatározást tartalmazza:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

g) »családtag«: amennyiben a család már a származási országban is létezett, a kérelmezőnek a tagállamok területén tartózkodó alábbi családtagjai:

[...]

– amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú és nem házas, abban az esetben az édesapja, édesanyja vagy az érte jogszabály szerint vagy az azon tagállam gyakorlata szerint felelős egyéb felnőtt, amelyben a nemzetközi védelemben részesülő személy tartózkodik.”

10 E rendelet 8. cikkének (1) bekezdése a következőket tartalmazza:

„Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a felelős tagállam az, ahol a kísérő nélküli kiskorú családtagja vagy testvére jogszerűen tartózkodik, feltéve, hogy ez szolgálja leginkább a kiskorú mindenek felett álló érdekeit. Amennyiben a kérelmező házas kiskorú, akinek házastársa nem tartózkodik jogszerűen a tagállamok területén, a felelős tagállam az, amelyben a kiskorúért az adott tagállam jogszabályai vagy nemzeti gyakorlata szerint felelős édesanyja, édesapja, más felnőtt, vagy a kiskorú testvére jogszerűen tartózkodik.”

11 Az említett rendelet 9. cikke értelmében:

„Amennyiben a kérelmezőnek van olyan családtagja – függetlenül attól, hogy a családalapítás a származási országban történt-e – akinek tartózkodását nemzetközi védelemben részesülő személyként engedélyezték egy tagállamban, e tagállam lesz a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős, feltéve, hogy az érintett személyek írásban kifejezték e kívánságukat.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 12 X-nek, aki nyilatkozata szerint palesztin származású, van egy 2001. február 2-án született lánya. 2016. december 8-án ez az akkor tizenöt éves lány Libanonban házasságot kötött Y. B.-vel.
- 13 2017. augusztus 28-án X lánya Belgiumba utazott Y. B.-hez, aki e tagállamban érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezett.
- 14 2017. augusztus 29-én az FOD Justitie (szövetségi igazságügyi hivatal, Belgium) gyámügyi hivatala megállapította, hogy X lánya kísérő nélküli külföldi kiskorú, és gyámot rendelt ki a számára.
- 15 2017. szeptember 20-án X lánya nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be a belga hatóságokhoz.
- 16 A Dienst Vreemdelingenzaken (idegenrendészeti hivatal, Belgium) ugyanezen a napon a code de droit international privé belge (belga nemzetközi magánjogi törvénykönyv) cikkei értelmében megtagadta X lánya házasságának az elismerését azzal az indokkal, hogy a közrenddel összeegyeztethetetlennek minősülő gyermekházasságról van szó.
- 17 2018. szeptember 26-án X lányát menekültként ismerték el.
- 18 2018. december 18-án X Belgium libanoni nagykövetségén egyrészt vízumkérelmet nyújtott be a lányával való családegyesítés céljából, másrészt kiskorú fiai, Y és Z tekintetében humanitárius célú vízumra vonatkozó kérelmeket.
- 19 A minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie (szociális és egészségügyi, valamint menekült- és migrációügyi miniszter, Belgium) megbízottja (a továbbiakban: miniszter) három 2019. június 21-i határozatával elutasította az X által 2018. december 18-án benyújtott vízumkérelmeket. A kérdést előterjesztő bíróság a 2019. november 7-i ítéletével ezeket a határozatokat hatályon kívül helyezte.
- 20 E hatályon kívül helyezést követően 2020. március 17-én a miniszter három új határozatot hozott, amelyekkel megtagadta az említett vízumok kiadását. E határozatokban a miniszter arra hivatkozott, hogy a külföldiekről szóló belga szabályozásra tekintettel, amelynek egyes rendelkezései a 2003/86 irányelvet ültetik át, a családmag házastársakból és kiskorú, nem házas gyermekekből áll. Ezért X lánya, miután a házasságkötés helye szerinti országban érvényesen házasságot kötött, már nem tartozik szülei családmagjához.
- 21 2020. augusztus 10-én X a kérdést előterjesztő bíróság előtt keresetet indított az említett határozatokkal szemben.
- 22 Keresetének alátámasztása érdekében X arra hivatkozik, hogy sem a külföldiekről szóló belga szabályozás, sem a 2003/86 irányelv nem írja elő, hogy a menekültnek házasságtalanul kell lennie ahhoz, hogy a szüleivel való családegyesítés joga megillessen. Ezenkívül mivel lánya házasságot Belgiumban nem ismerték el, ez a házasság semmilyen joghatást nem vált ki ebben a tagállamban. Azt állítja, hogy lányának csak két feltételt kell teljesítenie ahhoz, hogy a szüleivel való családegyesítés joga megillessen, és ezek a feltételek teljesülnek, mivel a lánya a 2003/86 irányelv 2. cikkének f) pontja értelmében véve egyrészt kiskorú, másrészt pedig kísérő nélküli.

- 23 A kérdést előterjesztő bíróság szerint X lányának a helyzete a 2003/86 irányelv 2. cikkének f) pontjával összefüggésben értelmezett 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében vett „kísérő nélküli kiskorú” fogalmába tartozik. Ez a bíróság e tekintetben rámutat arra, hogy ezen irányelv semmilyen utalást nem tartalmaz a kísérő nélküli kiskorú családi állapotára vonatkozóan. E bíróság ugyanakkor megjegyzi, hogy figyelembe kell venni a „Dublin III” rendelet 9. cikkét is, amely azt írja elő, hogy a kiskorú menekültnek házasulatlanak kell lennie ahhoz, hogy az a tagállam legyen felelős a szülei nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért, ahol tartózkodik.
- 24 E körülmények között határozott úgy a Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, különösen a [2003/86 irányelv] 10. cikke (3) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 2. cikkének f) pontját, hogy a valamely tagállamban tartózkodó »kísérő nélküli kiskorú« menekültnek a nemzeti joga alapján házasulatlanak kell lennie ahhoz, hogy jogosult legyen első fokú egyenes ági felmenő rokonokkal való családegyesítésre?
- 2) Amennyiben igen: a [2003/86 irányelv] 2. cikkének f) pontja és 10. cikkének (3) bekezdése értelmében vett »kísérő nélküli kiskorúnak« tekinthető-e az a kiskorú menekült, akinek külföldön kötött házassága közrendi okokból nem ismerhető el?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 25 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontját ezen irányelv 2. cikkének f) pontjával összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy az első fokú egyenes ági felmenő rokonokkal való családegyesítés céljából a családegyesítő jogállás megszerzéséhez a valamely tagállamban tartózkodó kísérő nélküli kiskorú menekültnek házasulatlanak kell lennie.
- 26 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez annak nemcsak kifejezéseit, hanem szövegtörvényét, valamint annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az említett rendelkezés részét képezi (1983. november 17-i Merck ítélet, 292/82, EU:C:1983:335, 12. pont; 2022. június 20-i London Steam-Ship Owners’ Mutual Insurance Association ítélet, C-700/20, EU:C:2022:488, 55. pont).
- 27 Először is, a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdése a) pontjának szövegéből kitűnik, hogy ha a menekült az ezen irányelv 2. cikkének f) pontja értelmében vett kísérő nélküli kiskorú, a tagállamok „családegyesítési célból a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontjában megállapított feltételek alkalmazása nélkül engedélyezik a kiskorú első fokú, egyenes ági felmenő rokonainak beutazását és tartózkodását”.
- 28 Így a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja pontos pozitív kötelezettséget ír elő a tagállamok számára arra, hogy az e rendelkezésben meghatározott esetben engedélyezzék a családegyesítő első fokú egyenes ági felmenő rokonaival való családegyesítést. A kísérő nélküli

kiskorú menekültek esetében ily módon elismert családegyesítési jog tekintetében a tagállamok nem rendelkeznek mérlegelési mozgástérrel, és arra nem vonatkoznak az ugyanezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt feltételek sem (lásd ebben az értelemben: 2018. április 12-i A és S ítélet, C-550/16, EU:C:2018:248, 34. pont).

- 29 A 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja kifejezetten nem írja elő, hogy a kiskorú menekültnak házasulatlanoknak kell lennie ahhoz, hogy családegyesítés céljából engedélyezzék az első fokú, egyenes ági felmenő rokonainak beutazását és tartózkodását.
- 30 Egyébiránt a 2003/86 irányelv 2. cikkének f) pontja a „kísérő nélküli kiskorú” fogalmát úgy határozza meg, hogy azok „egy harmadik ország olyan állampolgárai, vagy olyan hontalanok, akik tizennyolcadik életévüket még nem töltötték be, és akik a tagállam területére a jog vagy a szokás alapján felelős felnőtt kísérete nélkül érkeznek, mindaddig, amíg ilyen személy tényleges felügyelete alá nem kerülnek, továbbá azok a kiskorúak, akiket a tagállam területére való beutazásuk után hagytak kíséret nélkül”.
- 31 A Bíróság már kimondta, hogy e meghatározás két feltételt ír elő, nevezetesen azt, hogy az érdekelt „kiskorú” legyen, és „kísérő nélküli” (2018. április 12-i A és S ítélet, C-550/16, EU:C:2018:248, 37. pont).
- 32 Amint arra a főtanácsnok indítványának 28. pontjában rámutatott, e fogalom meghatározás egyáltalán nem utal a kiskorú családi állapotára, és így nem írja elő, hogy a kísérő nélküli kiskorúnak való minősüléshez a kiskorúnak házasulatlanoknak kell lennie.
- 33 Másodszor azon szöveggörnyezetet illetően, amelybe a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja illeszkedik, hangsúlyozni kell, hogy ez az irányelv olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek kifejezetten olyan helyzetekre vonatkoznak, amelyekben figyelembe veszik a kiskorú családi állapotát.
- 34 Többek között az említett irányelv 4. cikkének (1) bekezdése – amely a családegyesítő azon családtagjait határozza meg, akik családegyesítésben részesülhetnek – előírja, hogy „az e cikkben említett kiskorú gyermekek [...] nem lehetnek házasok”. Így e rendelkezés értelmében a családegyesítő szülő kiskorú gyermekei családegyesítés alapján csak azzal a feltétellel utazhatnak be és tartózkodhatnak az Európai Unióban, hogy nem házasok.
- 35 Az, hogy az uniós jogalkotó valamely családegyesítő szülő kiskorú gyermekeinek családi állapota tekintetében előírt ilyen feltételt, a családegyesítő kísérő nélküli kiskorú menekült tekintetében viszont nem, a jogalkotó azon szándékáról tanúskodik, hogy a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontjában biztosított lehetőséget nem kívánta kizárólag a nem házas, kísérő nélküli kiskorú menekültekre korlátozni.
- 36 Egyébiránt, a belga kormány állításával ellentétben azon szöveggörnyezet ezen értelmezése, amelybe a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja ezen irányelv 2. cikkének f) pontjával összefüggésben illeszkedik, nem eredményez egyenlőtlen bánásmódot azon házas kiskorú – 2003/86 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti – helyzete, aki a családegyesítő felmenő rokonával való családegyesítést kérelmezi és azon házas, kísérő nélküli kiskorú menekült családegyesítő – ezen irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti – helyzete között, akinek első fokú, egyenes ági felmenő rokona kéri a családegyesítést, mivel e két helyzet nem hasonlítható össze.

- 37 Az a kísérő nélküli kiskorú menekült ugyanis, aki a származási országától eltérő állam területén egyedül tartózkodik, olyan különösen kiszolgáltatott helyzetben van, amely indokolja az Unión kívül tartózkodó, első fokú egyenes ági felmenő rokonaival való családdegysítés elősegítését. E helyzetbeli különbség indokolja, hogy ez utóbbi személy családdegysítési joga nem a 2003/86 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti feltételeknek van alávetve, hanem a 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti feltételeknek, amely rendelkezés kifejezetten fokozott védelem biztosítását célozza a menekültek közül azok tekintetében, akik kísérő nélküli kiskorúnak minősülnek (lásd ebben az értelemben: 2018. április 12-i A és S ítélet, C-550/16, EU:C:2018:248, 44. pont).
- 38 Ez a védelem annál is inkább szükséges, mivel a tagállamok ezen irányelv 4. cikke (5) bekezdésének megfelelően a házastárral való családdegysítés keretében minimális életkori feltételt írhatnak elő a családdegysítő és házastársa számára, mielőtt a házastárs az előbbihez csatlakozhatna. Ilyen esetben az említett irányelv 10. cikke (3) bekezdése a) pontjának olyan értelmezése, amely kizárná az első fokú egyenesági felmenő rokonokkal való családdegysítést, amennyiben a kísérő nélküli kiskorú menekült családdegysítő házas, e kiskorút különösen kiszolgáltatott helyzetbe hozná, mivel házastársa és felmenő rokonai hiányában megfosztanak a családi hálózattól abban a tagállamban, ahol tartózkodik.
- 39 A belga kormány arra hivatkozik, hogy a „Dublin III” rendelet 9. cikke és 2. cikke g) pontjának utolsó franciabekezdése megköveteli, hogy a kiskorú menekült ne legyen házas, és hogy a család már a származási országban is fennálljon ahhoz, hogy az a tagállam, amelyben a menekült tartózkodik, az édesanyja vagy az édesapja nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős legyen. E rendelet azonban nem a kísérő nélküli kiskorú menekültek családdegysítési jogára vonatkozó feltételekre, hanem a valamely tagállamban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozik. Az említett rendelet tehát az alapeljárás szempontjából nem releváns.
- 40 Harmadszor emlékeztetni kell arra, hogy a 2003/86 irányelv célja annak 1. cikke értelmében a családdegysítési jognak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok általi gyakorlása feltételeinek meghatározása.
- 41 E tekintetben ezen irányelv (8) preambulumbekzdéséből az következik, hogy az a menekültek tekintetében előnyösebb feltételeket állapít meg e családdegysítési jog gyakorlására, mivel különös figyelmet kell fordítani a helyzetükre azon okokra tekintettel, amelyek miatt el kellett hagyniuk országukat, és amelyek megakadályozták azt, hogy ott rendes családi életet éljenek. E célkitűzésnek megfelelően az említett irányelv célja, hogy megkönnyítse a kísérő nélküli kiskorú menekültek az első fokú egyenes ági felmenő rokonaival való családdegysítését.
- 42 A 2003/86 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében ugyanis az ilyen családdegysítés főszabály szerint az egyes tagállamok mérlegelésének tárgyát képezi, és annak többek között az a feltétele, hogy az elsőfokú egyenes ági felmenő rokonok a családdegysítő eltartottjai legyenek, és a származás szerinti országban ne részesüljenek a szükséges családi támogatásban. Ezzel szemben, amint arra a jelen ítélet 28. pontja emlékeztetett, ezen irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja eltér ettől az elvtől.
- 43 Egyébiránt, amint arra a jelen ítélet 37. pontja emlékeztetett, a 2003/86 irányelv nem csak általánosságban követi a családdegysítés elősegítésének és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező, többek között kiskorú személyek védelmének célját, hanem a 10. cikke

- (3) bekezdésének a) pontja kifejezetten fokozott védelem biztosítását célozza a menekültek közül azok tekintetében, akik kísérő nélküli kiskorúnak minősülnek (2018. április 12-i A és S ítélet, C-550/16, EU:C:2018:248, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 Ezen összefüggésre tekintettel ellentétes lenne a különleges védelemre irányuló e célkitűzéssel a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdése a) pontjának olyan értelmezése, amely az elsőfokú egyenes ági felmenő rokonokkal való családegyesítéshez való jogot kizárólag a nem házas, kísérő nélküli kiskorú menekültekre korlátozná.
- 45 Amint ugyanis a főtanácsnok az indítványának 46. pontjában hangsúlyozta, az ilyen értelmezés ugyanis azzal a következménnyel járna, hogy az olyan házas, kísérő nélküli kiskorú menekült, akinek a házastársa az Unió területén tartózkodik, nem részesülhetne a 2003/86 irányelv által számára biztosított fokozott védelemben, noha a kiskorúak különös kiszolgáltatottságát a házasság ténye nem enyhíti. Épp ellenkezőleg, a házasság ténye, különösen a kiskorú lányok tekintetében, az erőszak olyan súlyos formájának való kitettséget jelezheti, mint a gyermekházasságok és a kényszerházasságok.
- 46 Ezenkívül hangsúlyozni kell, hogy a kísérő nélküli kiskorú menekült családi állapota gyakran nehezen állapítható meg, különösen az olyan országokból származó menekültek esetében, akik nem tudnak megbízható hivatalos okmányokat kiállítani. Így az az értelmezés, amely szerint a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontja nem korlátozza az első fokú egyenesági felmenő rokonokkal való családegyesítés lehetőségét kizárólag a nem házas, kísérő nélküli kiskorú menekültekre, megfelel az egyenlő bánásmód és a jogbiztonság elvének is, mivel biztosítja, hogy a családegyesítési jog ne függjön az érintett személy származási országának közigazgatási kapacitásától.
- 47 Végezetül, ezen irányelv rendelkezéseit az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 7. cikkének és 24. cikke (2) és (3) bekezdésének fényében kell értelmezni és alkalmazni, amint az következik egyébiránt az említett irányelv (2) preambulumbekkezdéséből és 5. cikkének (5) bekezdéséből, amelyek arra kötelezik a tagállamokat, hogy a családegyesítés iránti kérelmeket az érintett gyermekek érdekeinek figyelembevételével vizsgálják a családi élet elősegítése érdekében (2020. július 16-i État belge [Családjegyesítés – Kiskorú gyermek] ítélet, C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 E tekintetben mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a Charta 7. cikke elismeri a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot. Másrészt a Charta e rendelkezését a 24. cikkének (2) bekezdésében elismert, a gyermek mindenek fölött álló érdekének figyelembevételére vonatkozó kötelezettséggel összefüggésben kell értelmezni, és e rendelkezés olyan határozatokra is alkalmazandó, amelyeknek nem a kiskorú a címzettje, de jelentős következményekkel járnak rá nézve (lásd ebben az értelemben: 2021. március 11-i État belge [Kiskorú szülőjének kiutasítása] ítélet, C-112/20, EU:C:2021:197, 36. pont). Végül, figyelembe kell venni a gyermeknek a mindkét szülőjével való rendszeres és személyes kapcsolattartásra vonatkozó, a Charta 24. cikkének (3) bekezdésében kifejezett szükségét (lásd ebben az értelemben: 2020. július 16-i État belge [Családjegyesítés – Kiskorú gyermek] ítélet, C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 49 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/86 irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontját ezen irányelv 2. cikkének f) pontjával összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az első fokú egyenes ági felmenő rokonokkal való családegyesítés céljából a családegyesítő jogállás megszerzéséhez a valamely tagállamban tartózkodó kísérő nélküli kiskorú menekültnek nem kell házasulatlanul lennie.

A második kérdéstről

- 50 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdést nem szükséges megválaszolni.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv 10. cikke (3) bekezdésének a) pontját ezen irányelv 2. cikkének f) pontjával összefüggésben

a következőképpen kell értelmezni:

az első fokú egyenes ági felmenő rokonokkal való családegyesítés céljából a családegyesítő jogállás megszerzéséhez a valamely tagállamban tartózkodó kísérő nélküli kiskorú menekültnek nem kell házasulatlanul lennie.

Aláírások